

Slovanská siréna

Daria Galant

Daria Galant

Slovanská siréna

český překlad

Libor Martinek

ISBN 978-80-88463-53-5 (pdf)
ISBN 978-80-88463-54-2 (ePub)
ISBN 978-80-88463-55-9 (mobi)

Obsah

Úvod: *O svém umění*
Chtěla jsem být tvá
Hněv
Panteismus
Stíny noci
Na cestách
Na cestách II.
Hodina před soumrakem
Únava
Okouzlující oči
Májová bouře
Slovanská siréna
Setkání na vinici
Předjaří
Jaro
TY
Můra
Muž
Zlatý ocas
Pohled
Panství větrů (Píseň pro Ariadnu)
Větroplaška
Dovolená na venkově
Soví hory (báseň autoportrét)
Vůně
Cíl
Stín
Konec léta
Kapky zapomnění
Patřící do nebe
Ráno v lese
Podzimní dopis
Ozvěna
Král včel
Světlovlasá víla
Truchlící
Prosincové ráno
The Letter
SMS od Boha
Bouře na řece (poema)
Neobvyklost
Olšové louky (poema)
Syndrom
Traktát
Triáda
Pout
Tango vran
Tvoje myšlenky
Skrýt se
Červen
Slovanská siréna Darii Galant (*Libor Martinek*)
Ediční poznámka (*Libor Martinek*)

Úvod: *O svém umění*

Jde o neobvyklou básnickou sbírku. Jejím neoddelitelným prvkem je soustředěné cítění a prožívání. A zároveň pozvednutí hlavy a pohled na život jako na lidskou bytost. Hrdou a vědomou si své lidskosti.

Poezii vřazuji nejen do slov básní, ale také do mentálního prostoru. Mnoho básní vzniká v mých představách jako minimalistická forma (něco jako haiku) a zůstávají tam. Zůstávají kontemplací. Nepíšu je. Jsou abstraktní formou lyriky, totální a momentální abstrakcí. Žijí jen chvíli, někdy den, někdy několik dní a někdy okamžik, jenž je přemýšlením, uvažováním o tomto rozjímání. A jako představení v divadle jsou prchavé, mizí. Avšak častěji jen přemýšlím. Nicméně věřím, že moje mysl je dobrým místem pro tuto básnickou abstrakci a že k ní patří. Stejně jako film audiovizuální technice a malířství technice vizuální.

Obrázky pro moji literární tvorbu, assembláže pro pohádky, eseje a žurnalistiku, které píší, jsou také formou psaní poezie. Neskládám je a nemaluji – podle mého soudu. Nedokážu ani odpovědět na otázku čtenářů nebo příjemců mé práce: jestli jsem ji namalovala, protože se s malbou neztotožňuji.

Mluvím a myslím na tuto událost jako na psaní. A mohu jen odpovědět: „Ano, napsala jsem to.“ Proto píšu své obrazy, fotografie, prostorové formy a také píšu své filmy. Tato aktivita je výlučně doplňkem mé literatury. Neexistuje sama pro sebe a sama o sobě, ačkoli prochází přirozeným dělením na úrovni expozice a kontaktů s příjemcem. Filmy jsou představovány na filmových projekcích nebo vysílány v televizi, knihy na literárních setkáních a v knihkupectvích a vizuální formy, tj. obrazy a někdy dokonce fotografie, na vernisážích. Nemám na to žádný vliv, ale kdykoli je to možné, snažím se ukázat svou práci jako integrální celek.

Protože tohle všechno je pro mě jedním – literaturou. Někde se hluboce spojuje s mou myslí, což vytváří a ukládá básnické abstrakce, které jsem si právě vybavila. A pak se jejich stopa zhmotní ve filmovém obraze, básni, příběhu, románovém prvku, barvě v obraze, určitém fragmentu věty, někdy jen v jednom slově. Pro účely publikace ve *Slovanské siréně*¹ jsem se pokusila tyto myšlenky pojmenovat a termín, který ilustruje tento proces v den psaní úvodu této knihy, je *poetry inside* („poezie uvnitř“). Využiji jej k snadnějšímu vysvětlení tvůrčích činností, které probíhají v literatuře, kterou píší. Ve *Slovanské siréně* psané mnoho let (od roku 2000), proto existují básně s názvem *Panství větrů* (pol. *Dwór Wiatrów*; román vyšel v roce 2016) s podtitulem *Píseň pro Ariadnu*, báseň *Neobvyklost* z románu *Jadwiga*, která je napsána na úrovni abstrakce (velmi podrobně, je prostě vytvořena) a zachovává moji myšlenku. Mohla bych také více napsat o románech a knihách, které jsou na abstraktní úrovni již napsány a uloženy v této konkrétní knihovně, již je moje mysl, ale v úvodu právě této knihy se zaměřím pouze na básnickou abstrakci (poezii uvnitř).

Kromě poezie obsahuje *Slovanská siréna* také dojmy, příběh, popis toho, co v mém systému tvorby je také poezie a úzce souvisí s konkrétními díly. Připomínám lidový folklor, jenž je mi velmi drahý, ke kterému vždy přistupuji s velkou citlivostí a jemně připomínám recipientům literatury a umění, že jemu vděčíme za naši představivost. Tento folklor zcela přetvářím prostřednictvím své představivosti, domýšlím ho, doladuji, doplňuji vlastní citlivostí. Nemá proto etnografický, ale literární význam. Přestože se stávalo, že mnou vymyšlené jevy a postavy začaly žít v legendě o daném místě nebo určitých situacích, vstupovaly do prostoru existence. Jak to poznám? Některé z mých příběhů mi sdělili o mnoho let později lidé, s nimiž jsem se setkala poprvé, jako kulturní dědictví místa a hodnotu pohádkového podobenství. To je pravděpodobně úkolem literatury...

Daria Galant

Olchowe Łąki / Statek Długosiodło
duben 2017.

¹ Titul sbírky *Syrena Słowiańska* (Wydawnictwo Poligraf, Brzezia Łąka u Wrocławu, 2018) překládáme spíše slovansky mytologicky jako „siréna“, než víc pohádkově „mořská víla/panna“, byť jsou obě varianty možné, ale z hlediska obsahu knihy, a dokonce ilustrace na její obálce, se kloníme k první variantě.

Chtěla jsem být tvá

Chtěla jsem být tvá
dýchat tvým tělem
Hledat
Tě
V časové vzdálenosti
Hrát si s tebou s tebou celým
Šeptat ve vlnách zapomenutá slova
Chtěla jsem
Důvěřovat
Neohraničeně – modře
Jako moře a voda
zakulacenému prostoru
Chtěla jsem...
Mít tě v sobě – na oběžných drahách
Na očích – jako bělmo
Na rtech – jako grimasu
Chtěla jsem jít
Po cestách euforie
Šedé barvy kulhat
jako duhu
Chtěla jsem...
Doopravdy pohltnout
Tuto lásku
Chtěla jsem
Abys chtěl
tak silně
jako já

Hněv

Toulavý vítr udeřil do zdi lesa
Každopádně nechutný trochu zvědavý
Ústa měl ošklivě otevřená
A oči jako okenice
A ty jeho vlasy – svištěly jako lodě
Kymácel se v náručí lesního podrostu

Frr

Broukal melodii staletí existence
Pronásledoval malé srny a příliš velké divočáky
Nechutný jako prázdnota
Příliš hlasitý jako dupání
Vítr dobrodinec větví a listí
Duch nočních cest

Frr

Ruce spoutané silou a zimou
Iluze náhlého odchodu za úsvitu
Šlapal úrodu se kterou se po cestě setkal
A lidí a řeky a údolí vzpomínek
Protože věděl že po chvíli vanutí pomine
Po okamžicích hybnosti a kvílení
Navždy

Protože toho o sobě věděl tak málo
a tak mnoho
Že je nechutný a ošklivý zbloudilec
Jen vzduch a vůně země
Hukot chvílemi velký chvílemi dokonce neviditelný
Existencí něčeho vzniklou z něčeho
Hněvem přírody a hlasem vesmíru

Větrem
Hučícím
Teplem
Nepravdivým
Hněvivým obličejem Boha Dobrodince